

Zhodnotenie prejavov komerčnej suburbanizácie prostredníctvom zmien v Registri podnikateľských subjektov SR na príklade zázemia Bratislavy

Martin ŠVEDA, František KRIŽAN

Abstract: *In the cities of Western countries, along with urban expansion and residential suburbanization, the traditional downtown retailing centers gradually decline while large new centers in the suburban areas are flourishing. In this context it is interesting to follow analogous processes in Slovakia. The paper presents a simple analysis of commercial suburbanization using the Registry of Economic Entities in the Bratislava Functional Urban Region. The massive increase of economic activities is visible not only in the core city of the region, but also in the adjacent communities.*

Keywords: *commercial suburbanization, business entities, hinterland of Bratislava*

Úvod

V prostredí západoeurópskych a severoamerických miest môžeme v súvislosti s dekoncentračnými tendenciami obyvateľstva sledovať rozsiahly presun podnikateľských aktivít z centier miest do ich širokého zázemia. Do pôvodne poľnohospodárskej krajiny vstupujú nové funkčné prvky v podobe logistických areálov, maloobchodných a výrobných prevádzok, ktoré zásadným spôsobom pretvárajú priestorovú organizáciu spoločnosti. Obdobné tendencie môžeme v ostatnom desaťročí pozorovať aj v prostredí postsocialistických krajín (cf. Baňski 2005, Danielová 2008, Guy 1998, Nuißl a Rink 2003, Smolová a Szczyrba 2000, Sedláková 2005, Sýkora 1998, Sýkora a Oufedníček 2007). Na označenie komerčných aktivít sa v literatúre zaužíval pojem „komerčnej suburbanizácie“, ktorá sa popri rezidenčnej suburbanizácii stáva významným procesom pretvárajúcim vidiecku krajinu v zázemí miest.

Chápania pojmu komerčnej suburbanizácie je v literatúre značne nejednoznačné a aj k samotnému pomenovaniu je možné mať viaceré výhrady. Napriek tomu je tento pojem v geografickej literatúre pomerne frekventovaný a vo všeobecnosti zahŕňa rozmanité prejavy suburbanizácie, ktoré nesúvisia priamo s bývaním – rezidenčnou suburbanizáciou (cf. Sýkora 2002, Dieleman a Wegener 2004, Matlovič a Sedláková 2004, Spilková a Šefrna 2010). Aj keď exaktné definovanie pojmu komerčná suburbanizácia v literatúre absentuje, možno vo všeobecnosti zhrnúť kľúčové atribúty tohto javu. Komerčnú suburbanizáciu je potrebné vnímať predovšetkým vzhľadom na:

- jej priestorovú lokalizáciu a oddelenosť od územia kompaktnej mestskej zástavby;
- motiváciu jej aktérov využiť vhodnejšie podmienky pre podnikateľské aktivity, ktoré nachádzajú za hranicami mesta (nižšie prevádzkové náklady, väčší priestor).

Z hľadiska sledovania komerčnej suburbanizácie možno využiť niekoľko prístupov k sledovaniu tohto fenoménu. Základný pohľad na priestorový rozsah decentralizácie komerčných aktivít poskytuje analýza zmien v krajinnej pokrývke a vo využití zeme využívajúca satelitné snímkovanie, resp. terénne mapovanie. S týmto prístupom sa v odbornej literatúre stretávame pomerne často (Feranec a Ořahel 2001, EEA 2006, Spilková a Šefrna 2010). Poskytuje pomerne presný obraz o priestorovom rozsahu a lokalizácii veľkých a stredne veľkých komerčných objektov vybudovaných v zázemí mesta. Menej častým prístupom je využitie štatistických dát z evidencie ekonomických subjektov. Tieto dáta na jednej strane umožňujú zachytiť aj malé prevádzky a firmy, na strane druhej je len ťažko možné vytriediť tie subjekty, ktorých lokalizáciu a motiváciu k presunu možno označiť za prejav komerčnej suburbanizácie. Avšak pri existencii detailných záznamov (napr. o predchádzajúcich adresách firmy a pod.) je možné docieľiť pomerne vysokú presnosť analýzy komerčnej suburbanizácie v zázemí mesta.

Cieľom príspevku je deskripcia a priestorová analýza podnikateľských subjektov vo Funkčnom mestskom regióne Bratislavy v období 2001 – 2009 s dôrazom na zachytenie prejavov komerčnej suburbanizácie.

Metódy a dáta

Zatiaľ čo rezidenčnú suburbanizáciu možno pomerne detailne analyzovať prostredníctvom demografických ukazovateľov (cf. Novotný a Vigašová 2010) a výstavby bytových jednotiek (cf. Šveda 2010), presun komerčných aktivít z mesta môže mať rozmanité podoby a formy, keďže relokácia výrobných či logistických prevádzok sa nemusí realizovať výlučne formou výstavby novej haly na okraji obce. Vo veľkej miere najmä menšie firmy využívajú rodinné domy či nevyužívané budovy poľnohospodárskych družstiev na realizáciu svojich podnikateľských aktivít. Odhaliť presun konkrétnych prevádzok je pomerne zložité a možné len v lokálnej mierke výskumu. V hrubých črtách sa však o rozsahu a intenzite komerčnej suburbanizácie môžeme dozvedieť prostredníctvom sledovania zmien v počte a zameraní podnikateľských subjektov prostredníctvom Registra ekonomických subjektov¹ spravovanom Štatistickým úradom SR. Prostredníctvom tohto registra možno sledovať nárast počtu podnikateľských subjektov na úrovni jednotlivých kategórií klasifikácie OKEČ. V príspevku je hodnotený rozsah a intenzita nárastu komerčných aktivít v zázemí Bratislavy prostredníctvom analýzy zmien v počte a charaktere podnikateľských subjektov. Priestorový rámec výskumu tvorí Funkčný mestský región Bratislava (vyčlenený Bezák 2000), ktorý predstavuje vhodný región pre sledovanie procesov suburbanizácie.

Výsledky analýzy

Dynamika a priestorová variabilita prejavov komerčnej suburbanizácie sú pre jednotlivé odvetvia hospodárstva odlišné. Tab.1 dokumentuje výsledky analýzy databázy podnikateľských subjektov v období rokov 2001 – 2009.

Tab. 1. Nárast počtu podnikateľských subjektov vo vybraných kategóriách OKEČ vo Funkčnom mestskom regióne Bratislava v období 2001-2009.

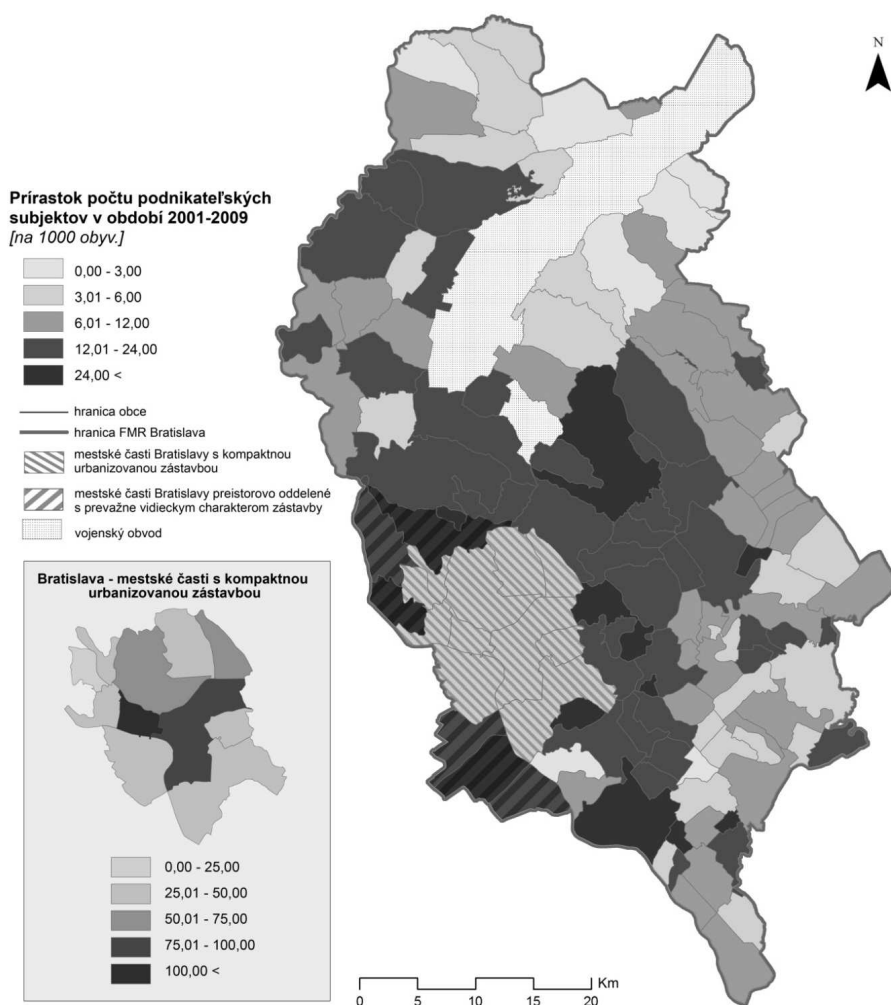
Kategória OKEČ	Nárast medzi rokmi 2001-2009	
	abs.	rel. [%]
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesné hospodárstvo	145	88,96
Priemyselná výroba	1 152	66,17
Stavebníctvo	1 155	99,14
Veľkoobchod a maloobchod, oprava mot. vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	3 883	42,84
Hotely a reštaurácie	922	206,26
Nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti	15 930	287,60
Školstvo	365	384,21
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	633	959,09
Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	865	206,94
Ostatné kategórie spolu	1 292	129,32
SPOLU	26 342	X

Zdroj: Register ekonomických subjektov (ŠÚ SR 2011).

¹ Tento register obsahuje fyzické, právnické osoby a neziskové organizácie. Do kategórie podnikateľských subjektov patria akciové spoločnosti, spol. s.r.o., komanditné spoločnosti, verejné obchodné spoločnosti, družstvá, štátne podniky a zahraničné subjekty. Zdrojom údajov sú Obchodný, Živnostenský register SR, neziskové organizácie evidované na MV SR a subjekty evidované ŠÚ SR. Databáza je vytváraná pre vlastné potreby Štatistického úradu SR a nemusí obsahovať všetky subjekty zapísané v OR SR a ŽR SR. Aktualizuje sa mesačne. K júnu 2009 obsahovala okolo 740 000 subjektov. Vzhľadom na zachovanie kompatibilitosti dát bolo použité triedenie podľa OKEČ platné do 31.12.2007.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že od roku 2003 počet podnikateľských subjektov v regióne pre všetky odvetvia hospodárstva kontinuálne rástol a v porovnaní s rokom 2001 dosiahol sumárny nárast o 56 %. Celkovo sa v sledovanom období zvýšil počet podnikateľských subjektov o vyše 26 tis., pričom ani v jednej obci nenastal úbytok podnikateľských subjektov. Takýto enormný nárast odráža nielen hospodársky rast regiónu, ale aj nárast súkromného podnikania ako fenoménu transformujúcej sa postsocialistickej spoločnosti. Najviac sa rozrástol počet subjektov v kategórii obchodné služby (10 898 subjektov, 284 %), najnižší relatívny nárast zaznamenala kategória priemyselných činností (1152 subjektov, 66 %). V odvetví maloobchodného a veľkoobchodného predaja to bolo 4 700 subjektov, čo predstavuje nárast o 52 %.

Prírastok podnikateľských subjektov v regióne však nemožno považovať z priestorového hľadiska za rovnomerný. Priestorové rozloženie prepočítané na počet obyvateľov (stav k 31. 12. 2009) znázorňuje obr. 1. Pre lepšiu prehľadnosť sú hodnoty mestských častí "jadrového" územia Bratislavy (kompaktne zastavaného územia mesta) zobrazené osobitne. Do zázemia mesta sú zaradené aj mestské časti s prevažne vidieckym charakterom (Jarovce, Rusovce, Čunovo, Záhorská Bystrica, Devín) a zároveň aj mestské časti, ktoré sú priestorovo oddelené od kompaktne zastavaného územia mesta (Devínska Nová Ves).

Obr. 1. Zmena počtu podnikateľských subjektov v obciach FMR Bratislava v období 2001 – 2009

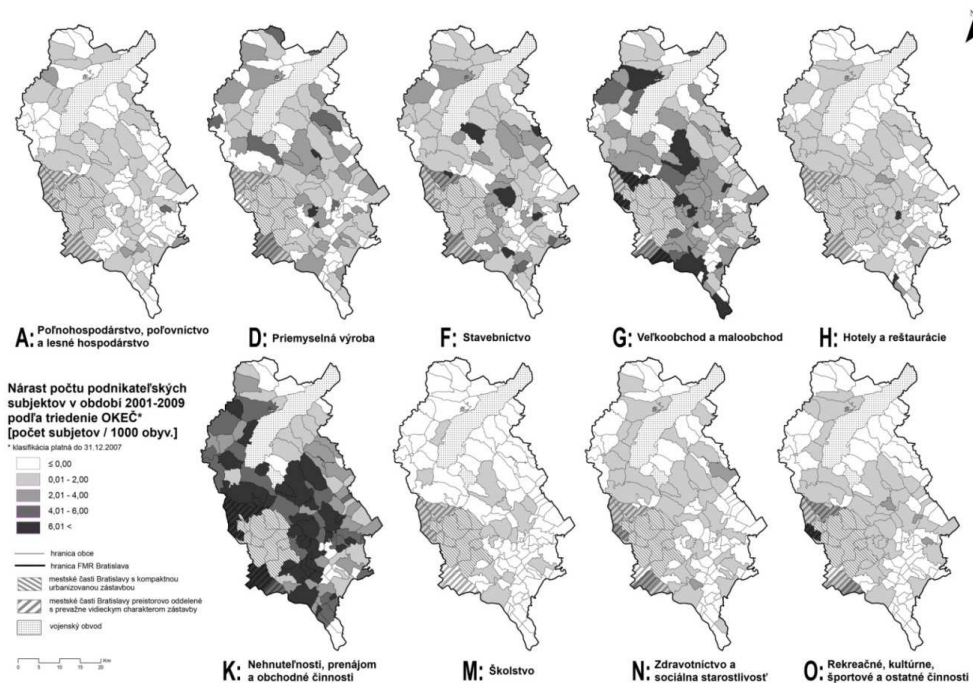
Mimo bratislavských mestských častí dosiahli v analyzovanom regióne najvyšší nárast predovšetkým mestá v zázemí Bratislavy. Stupava, Senec, Pezinok a Šamorín zaznamenali v ostatnom desaťročí nielen výrazný nárast počtu podnikateľských aktivít, ale aj rozšírenie ich diverzity o aktivity, ktoré sú typické skôr pre veľké mestá (napr. činnosti v oblasti nehnuteľností a prenájmu, informačné činnosti a pod.). Tieto mestá tak profitujú z polohy v blízkosti Bratislavy, tým že poskytujú priestor pre podnikateľské aktivity závislé od trhu jadrového mesta. Rozvoj podnikania možno pozorovať aj vo fyzických premenách najmä centrálnych častí obcí, kde pôvodná rezidenčná funkcia je nahradzovaná menšími podnikateľskými prevádzkami. Príkladom je lokalita *Mást* v meste Stupava, ktorá predstavuje pôvodne samostatnú obec, tvorenú zástavbou starých domov popri hlavnej ceste spájajúcej Stupavu s Bratislavou. V súčasnosti je približne tretina domov premenená na maloobchodné prevádzky, servis, realitné kancelárie a pod. Z hľadiska percepcie pôvodných obyvateľov, môže nárast počtu obchodných prevádzok byť vnímaný ako výrazný zásah do charakteru obce. Na rozdiel od rezidenčnej výstavby, ktorá sa často realizuje na okraji obce a jej obyvatelia využívajú obec len ako „spáľňu“, sídla firiem prinášajú pracovné príležitosti a zároveň aj tlak na dopravnú infraštruktúru (prípadne hluk či environmentálne záťaž), čo vo všeobecnosti vedie k transformačným procesom zodpovedných za možnú stratu vidieckeho charakteru obce.

Spomedzi analyzovaných vidieckych obcí dosiahli najväčší prírastok podnikateľských subjektov vo všetkých odvetviach hospodárstva obce Marianka, Rovinka a Ivanka pri Dunaji. Aj keď v týchto obciach nevznikla žiadna veľká výrobná či logistická prevádzka, miesto pre podnikanie tu v uplynulom desaťročí našiel veľký počet menších podnikateľských prevádzok. Treba však poznamenať, že významný podiel na tomto náraste má aj zmena trvalého bydliska u podnikateľov smerujúcich do nových rezidenčných lokalít. S administratívnou zmenou sídla firmy sa však nemusí presúvať aj samotná prevádzka. A opačne, mnohé podnikateľské subjekty si ponechávajú adresu v meste, zatiaľ čo podnikateľské aktivity presúvajú do nových priestorov mimo mesta. Zachytiť tak reálny stav nie je jednoduché a vyžaduje si detailný (terénny) výskum.

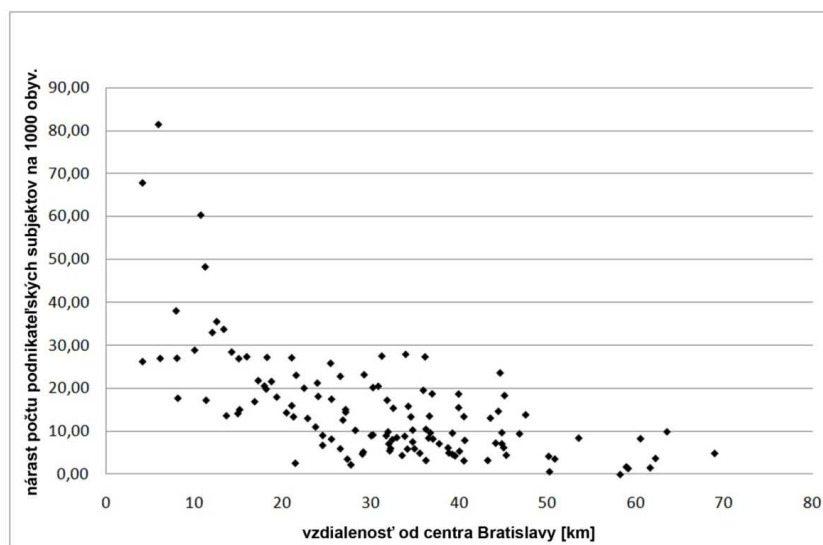
Podpriemerný prírastok počtu subjektov vykazujú obce z periférnych častí regiónu (Veľké a Malé Leváre, Hrubý Šúr, Báhoň a i.), ale aj v blízkosti miest, kde by bolo možné predpokladať vzostupný trend. V okolí Senca sú to obce Tureň, Kráľová pri Senci, Kostofná pri Dunaji a v okolí Šamorína obce Veľká Paka, Mierovo, Hviezdoslavov a Kvetoslavov. Poloha týchto obcí je však mimo hlavných dopravných ťahov, čoho dôsledkom sú nízke hodnoty daného indikátora.

Pri detailnejšom pohľade na štruktúru podnikateľských subjektov (obr. 2) možno pozorovať niekoľko zaujímavých tendencií v zmenách štruktúry a zameraní firiem v zázemí Bratislavy. Najmenej progresívnou oblasťou činností bola skupina poľnohospodárskych subjektov. Vyše polovica obcí (55 %) zaznamenala stagnáciu, resp. úbytok v počte poľnohospodársky zameraných podnikateľských subjektov. Na druhej strane, najdynamickejšou oblasťou podnikania bola oblasť nehnuteľností, prenájmu a obchodných činností. Predovšetkým kategória „iné obchodné služby“ zaznamenala výrazný nárast v celom regióne, no predovšetkým v mestách Stupava, Malacky, Senec, Pezinok a Šamorín. Nemenej výrazný bol nárast maloobchodných a veľkoobchodných prevádzok, ktorý bol najintenzívnejší v obciach v tesnom kontakte s Bratislavou (Záhorská Bystrica, Ivanka pri Dunaji) a tiež aj vo všetkých mestách v sledovanom regióne.

Z priestorového usporiadania analyzovaného ukazovateľa je možné identifikovať závislosť prírastku počtu podnikateľských subjektov od vzdialenosti od jadrového mesta. Prírastok podnikateľských aktivít sa znižuje s narastajúcou cestnou vzdialenosťou od centra mesta (obr. 3). Vzdialenosť od centra mesta je tak jedným z rozhodujúcich diferenciacnych faktorov podieľajúcim sa na etablovaní sa nových (resp. presunu existujúcich) podnikateľských aktivít. Zatiaľ čo pri niektorých parciálnych kategóriách podnikateľských subjektov bol prírastok pomerne nerovnomerný a bez hlbšej priestorovej závislosti (priemyselná výroba, zdravotníctvo), iné kategórie ako napr. hotely a reštaurácie, rekreačné činnosti a obchodné činnosti vykázali relatívne silnú závislosť od polohy k Bratislave s tendenciou najintenzívnejšieho rastu v tesnom zázemí mesta.

Obr. 2. Zmena počtu podnikateľských subjektov vo vybraných kategóriách OKEČ v obciach FMR Bratislava v období 2001 – 2009.

Obr. 3. Relatívny prírastok počtu podnikateľských subjektov v obciach FMR Bratislava v závislosti od cestnej vzdialenosti od centra Bratislavy (2001 – 2009). Pozn.: centrum mesta reprezentuje Hodžovo námestie. Vzdialenosť predstavuje najkratšia cestná vzdialenosť od centra mesta do centra obce (kostol, námestie).

Záver a diskusia

Komerčná suburbanizácia v sebe zahŕňa procesy, ktorých spoločným menovateľom je presun nerezidenčných aktivít do zázemia mesta. Vzhľadom na rozmanitý charakter týchto aktivít (výroba, obchod, skladovanie, výskum a vývoj) a množstvo aktérov s rozdielnymi motívami presunu mimo mesta, je analýza rozsahu a intenzity komerčnej suburbanizácie v Bratislave nesmierne zložitá. Napriek tomu možno poukázať na určité tendencie presunu ťažiska podnikateľských aktivít z centra mesta smerom k blízkemu zázemiu mesta (cf. Clapson 2003, Phelps 2010). Analýza databázy Registra ekonomických subjektov poukazuje na nárast počtu podnikateľských subjektov v širokom zázemí Bratislavy, predovšetkým v oblasti obchodných činností a maloobchodného predaja (cf. Tarver 1957). Samozrejme, že na tomto náraste sa nepodieľa výhradne komerčná suburbanizácia, ale je aj odrazom ekonomického rastu celého regiónu. Komerčná suburbanizácia sa v zázemí Bratislavy prejavuje najmä prostredníctvom presunu menších podnikateľských aktivít. Výstavba veľkých obchodných, výrobných a administratívnych prevádzok za hranicami mesta, ktorú poznáme zo Západnej Európy a Severnej Ameriky, sa realizuje len vo veľmi obmedzenej miere. Popri niekoľkých logistických areáloch v širšom zázemí Bratislavy (Senec, Lozorno) nadobúda charakter komerčnej suburbanizácie pripravovaný projekt nákupného centra D1-outlet pri Senci.

Suburbanizačné procesy sa v niektorých obciach regiónu neprejavujú len prostredníctvom výstavby rezidenčných lokalít, ale aj rozširovaním a diverzifikáciou podnikateľských aktivít. Najmenej intenzívny bol rast podnikateľských aktivít v okrajových obciach funkčného mestského regiónu a to najmä v tých, ktoré sa nachádzajú mimo hlavných dopravných koridorov vychádzajúcich z mesta (diaľnica D1, D2 a cesta 1/63). Ide o vzdialenejšie podmalokarpatské obce a obce v juhovýchodnej časti regiónu.

Komparáciou analogických procesov prebiehajúcich v metropolách západnej Európy (EEA 2006) možno hodnotiť prejavy komerčnej suburbanizácie ako relatívne nevýrazné, len v iničiálnom štádiu. Dominancia jadrovej časti Bratislavy z hľadiska počtu ekonomických subjektov je stále veľmi výrazná, aj keď jej podiel na celkovom počte subjektov v regióne mierne klesol (-1,85 %). Vyššia dynamika nárastu podnikateľských subjektov v zázemí mesta (nárast o 266 %) však môže naznačovať potenciálny presun ťažiska nerezidenčných aktivít v budúcnosti. Na dynamizáciu (resp. utlmovanie) prejavov komerčnej suburbanizácie však bude pôsobiť viacero faktorov (makroekonomický rozvoj krajiny, vývoj cien prenájmov kancelárskych a obchodných priestorov v Bratislave, realizácie veľkých projektov dopravnej infraštruktúry, zvýšená legislatívna ochrana poľnohospodárskej pôdy a pod.), ktorých vplyv sa dá len ťažko predikovať.

V príspevku bol aplikovaný jeden z možných prístupov riešenia problematiky komerčnej suburbanizácie. Treba zdôrazniť, že uvedená analýza hodnotí rozsah komerčnej suburbanizácie len nepriamo, pričom načrtáva tendencie vývoja nerezidenčných aktivít v zázemí Bratislava a prezentuje možnosti využitia Registra ekonomických subjektov pre geografický výskum. Využitím detailnejších údajov za jednotlivé ekonomické subjekty možno získať presnejší obraz o rozsahu a charaktere komerčnej suburbanizácie na Slovensku. Okrem ekonomicko-geografického prístupu možno aplikovať aj fyzicko-geografický, zameraný na hodnotenie zmien využívania krajiny v kontexte suburbanizačných procesov (cf. Spilková a Šefrna 2010, Šveda 2011). Aj preto možno vyzvať odborníkov k interdisciplinárnej diskusii o problematike komerčnej suburbanizácie.

Literatúra

- BAŇSKI, J., 2005: Suburban and peripheral rural areas in Poland: The balance of development in the transformation period. *Geografický časopis*, 57, 2, 117-129.
- BEZÁK, A., 2000: Funkčné mestské regióny na Slovensku. *Geografia Slovaca* 15, Bratislava: Geografický ústav SAV, 89 s.
- CLAPSON, M., 2003: *Suburban Century. Social Change and Urban Growth in England and the United States*. New York: Berg, 235 s., ISBN 1-85973-643-2.
- DANIELOVÁ, K., 2008: Komerčná suburbanizácia mesta Trenčín v transformačnom období po roku 1989. *Geografická revue*, 4, 2, 103-113.
- DIELEMAN, F., WEGENER, M., 2004: Compact City and Urban Sprawl. *Built Environment*, 30, 4, 308-323.
- EUROPEAN ENVIRONMENT AGENCY (EEA) 2006. *Urban Sprawl in Europe: The Ignored Challenge*, Copenhagen, 57 s.

- FERANEC, J., OŤAHEL, J., 2001: Krajinná pokrývka Slovenska. Bratislava: VEDA, 122 s., ISBN 8022406635.
- GUY, M. C., 1998: Controlling new retail spaces: The impress of planning policies in Western Europe. *Urban Studies*, 35, 5-6, 953-979.
- MATLOVIČ, R., SEDLÁKOVÁ, A., 2007: The impact of suburbanisation in the hinterland of Prešov (Slovakia). *Moravian geographical reports*, 15, 2, 22-31.
- NOVOTNÝ, L., VIGAŠOVÁ, D., 2010: Migračné trendy vo funkčných mestských regiónoch Bratislava a Banská Bystrica. *Slovenská štatistika a demografia*, 20, 3, 73-84.
- NUISL, H., RINK, D., 2003: Urban sprawl and post-socialist transformation: The case of Leipzig (Germany), *UFZ-Bericht No. 4/2003*.
- PHELPS, N. A., 2010: Suburbs for nations? Some interdisciplinary connections on the suburban economy. *Cities*, 27, 2, 68-76.
- SEDLÁKOVÁ, A., 2005: Komerčná suburbanizácia – nový fenomén post-komunistických miest (prípadová štúdia mesta Prešov). *Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešovensis, Folia Geographica* 8, 89-107.
- SMOLOVÁ, I., SZCZYRBA, Z., 2000: Large commercial centers in the Czech Republic – landscape and regionally aspects of development (contribution to the study of the problematic). *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis Facultas Rerum Naturalium, Geographica*, 36, 81-87.
- SPIPKOVÁ, J., ŠEFRNA, L., 2010: Uncoordinated new retail development and its impact on land use and soils: A pilot study on the urban fringe of Prague, Czech republic. *Landscape and Urban Planning*, 94, 2, 141-148.
- SÝKORA, L., 2002: Suburbanizace a její důsledky: výzva pro výzkum, usměrňování rozvoje území aspoledenskou angažovanost. In Sýkora, L. (ed). *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, 9-19. ISBN 80-901914-9-5.
- SÝKORA, L., OUŘEDNÍČEK, M., 2007: Sprawling post-communist metropolis: commercial and residential suburbanization in Prague and Brno, the Czech Republic. In Djist, M., Razin, E., Vazquez, C. (eds). *Employment Deconcentration in European Metropolitan Areas: Market Forces versus Planning Regulations*, Dordrecht: Springer, 297 s., ISBN 140205761X.
- ŠVEDA, M., 2010: Bytová výstavba v zázemí Bratislavy v kontexte suburbanizačných procesov. *Geographia Cassoviensis*, 4, 2, 225-230.
- ŠVEDA, M., 2011: Suburbanizácia v zázemí Bratislavy z hľadiska analýzy zmien krajinej pokrývky. *Geografický časopis*, 63, 2, 155-173.
- TARVER, J. D., 1957: Suburbanization of Retail Trade in the Standard Metropolitan Areas of the United States, 1948-54. *American Sociological Review*, 22, 4, 427-433.

Pod'akovanie: Tento príspevok vznikol v rámci riešenia projektu VEGA č. 1/0181/09: *Súčasný procesy redistribúcie obyvateľstva na Slovensku (50 %) a projektu VEGA č. 1/0454/09: Regionálne disparity v kontexte regionálneho rozvoja: analýza ich vytvárania a zmerňovania (50 %)*.

The Assessment of Commercial Suburbanization by Means of the Analysis of the Register of Economic Entities on the Example of the Hinterland of Bratislava

Martin ŠVEDA, František KRIŽAN

Summary: *Under the influence of the social and economic transformation in Slovakia we can observe changes in the spatial distribution of human activities. Along with the residential suburbanization we can identify some signs of suburbanization of non-residential functions (commercial suburbanization) in the hinterland of Bratislava. The purpose of this paper is to analyze the character and spatial extent of commercial suburbanization in the Functional Urban Region of Bratislava. The analysis is based on the data from the Register of Economic Entities of Slovak Republic. The results show massive increase of economic entities in the whole region (app. 26 000 new entities). Despite the fact that the number of economic entities in the core city is not*

shrinking, we can observe some tendencies of movement of selected economic activities from Bratislava to its hinterland. Especially the increase is rapid in the communities adjacent to the core city, which refers to the process of commercial suburbanization. The actors in the process are particularly small businesses, which take advantage of convenient location near the core city and lower rental costs. In conclusion, commercial suburbanization in Bratislava manifests itself only at limited extent. Additional research is necessary to explore commercial suburbanization in more detail.

Adresa autorov:

Mgr. Martin Šveda
Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny
Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského
Mlynská dolina, 842 15 Bratislava
sveda@fns.uniba.sk

RNDr. František Križan, PhD.
Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny
Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského
Mlynská dolina, 842 15 Bratislava
krizan@fns.uniba.sk